

ԼՐՈՅ ԳԻՐ

ՄԵՃԻ ՏԵՐՈՒԹԵԼՆՆ ՕՍՄԵՆԵԼՆ

ԼՕԸՋԻՆ ԸՄ ՏՊԸԳՐՈՒԹԵԼՆ — ՆՈՒՄԻՐԸ 17

ՅԱՄԻ ՏԵԱՌՆ 1832 ՄԱՐՏԻ 5: ՈՐ Ե 10ԷՎ ՇԷՎԱԼԻ 10

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԳՈՐԾԻՆ ԵՆԵՐԻՆ

ՕՐԻՆԱԿ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐՆ

Մեծազոր Տերութեան վարդապետ սուրբ Թեոփիլոսը էր, ամենաարի շեփաղանջն մէջը՝ ամէն նահապետ (այսպէս), և դաւառ (սանձազ կամ լիվա), և ամէն ատենական արժանապատիւն (մանսուպ)՝ Մարտիական հրամանին կերպով շորհուր (Թէվճիհ), և հաստատուի (խոզա) ըլլալ:

Ուստի այս 1247 տարոյս շեփաղանջն մէջը՝ տեփառները պատրաստեցաւ, և վեհախառ ինքնակալին ուղարկելով հրամանս խնդրովեցաւ, և խնդիր եղած կերպովը կրկին անգամ հրաման արովեցաւ: Եւ ինչպէս հրաման եղած էր՝ նոյն ամսոյն չորսին երեքշաբթի օրը՝ 2 ժամը 53 րոպէ անցած բարենշան ատենը՝ բողոքին ալ գործադրութիւն եղաւ: Եւ ահա սոյն տեփառներն վերնակողմը նշանակեալ հրամանագրին օրինակն է:

Մյուս մեր Մարտիական շորհուրն տեփառներուն մէջը խնդրոված Մահապետուն և զաւառներուն հաստատութիւնը ասանկ ՚ի գործ գրովի: Եւ այժմուս ետ թողելու և ուշացնելու համար նշանագրած Սգիպտասի և Պիտակի և կիրիտու նահապետները ևս՝ թող հինգ ասանկ բաց մնան, մինչև Մուհամեդ ալի փաշային և իպրահիմ փաշային մեր կողմը ցոյց արված անհնազանդութեն դառնալու՝ և հնազանդելու համար խիստ վերջին գրած Մարտիական պատմութիւնը սամուտ պատասխանի գալու ըլլայ, և այն ժամանակը նոյն կերպովը ՚ի գործ գրովի: Եւ արեւմտեան Պեղայիտու նահապետ մեծազոր Տերութեան կողմը դարձնել և տալ ուղված և խոստացված ըլլալուն համար, երբ բանը կարգը միանայ, այն ատենը հարկը ինչ պահանջէ՝ անանկ անօրինում կրլայ, բարձրեալն Մտուած հաստատութիւն եղածներուն յաջողութիւնս տայ, ամէն:

Բնաստուրի և Սեբաստիայի և Սարա-
 շու և Բոսնայի նահանգներովը Համեա
 և Թիեքթե և Խիւտավէնտիկեար և Լսկի-
 շէհեր և Գաստամոնի, և Գարէսի և Պօլի
 և Սերանշէհեր և Լսկիւրի և Չանկըրի
 և Սարուխան և Բյաքն և Նիկատ և Պեհ
 շէհեր և Գըրշէհեր և Չօրուս և Իշէլի
 և Բօձաշիկ և Սաղաթ գաւառները՝ մու
 գաթաներու գանձարանէն տիրվելով, և
 Պօղուգի գաւառը և սարքունական մն-
 աեաններուն կայեալ ըլլալուն աղաղաւ
 Չարպխանայէն տիրվելով՝ մնացածնե-
 րուն Բըրունական շորհում է:

1 Նահանգն Հապէշու և գաւառն
 Ղիտաէի, և շէյխէ-Տարեմի Պաշտօնա-
 ւարուծին Սէքթեի, Խարաշիմ՝ փա-
 շային սպազայ որդխուէր և շարժմանը
 նայելով ինչպէս կըՏարկաւորի՝ այն կեր-
 պովը ընելու է:

2 Բքերի մանուրէի Սպարապետուիը
 (Սեբաստիոնի), Խիւսթի Սուհամ-
 մէա փաշային վրայ՝ Թագաւորեալ քաղա-
 քին Կողմնապահուիը (Սուհաֆըղուիը)
 վերադեր ըլլալով կրկին հաստատեցաւ:

3 Նահանգն Բուսնիլի կապաններուն
 (տէրպէնաններուն) Տեսուրնիւրը, և Եան
 էա և Տէրպիէ և Բվուսեա և Տուքաքին
 և Գարլեի գաւառները կցորդելով
 բարձրադատիւ Եպարքոսին վրայ մշանջե-
 նաբար հաստատեցաւ:

4 Նահանգն Պանայու ընդ Տերսէկու
 գաւառին՝ Սահմու համտի փաշային
 վրայ՝ Բիլն և Բըհալա գաւառները
 կցորդելով կրկին հաստատեցաւ:

5 Նահանգն Սիլիսթրի Սուհամմէա
 փաշային վրայ՝ Բուսաուի բերդին Կողմ-
 նապահ (Սուհաֆըղ) ըլլալու պայմանաւ՝
 կրկին հաստատեցաւ:

6 Նահանգն Կիլիսու և Կողմնապահու
 թին Բանտի բերդին, Սուհամմէա ալի
 փաշային սպազայ որդխուէր և շարժման
 ցը նայելով այս նահանգին և Եգիպտոսի

նահանգին հետ Հանեա և Բեանու գաւ-
 առները ինչպէս կըՏարկաւորի՝ այնպէս
 ընելու է:

7 Նահանգն Գարամանու՝ Եւլշ փա-
 շային վրայ՝ Բգշէհեր և Բգարայ գաւ-
 առները կցորդելով կրկին հաստատեցաւ:

8 Նահանգն Հալէպու՝ Սուհամմէա
 փաշային վրայ՝ Ուսայի նահանգը կցոր
 դելով կրկին հաստատեցաւ:

9 Նահանգն Բամակոսի (Շամու) և
 միջհամուծի Պաշտօնաւարուծիը՝ հաճի
 Եւլ փաշային վրայ կրկին հաստատեցաւ:

10 Նահանգն Սաֆեաու և Սայաա և
 Պերուսի՝ Բարուլաս փաշային վրայ՝
 Երուսաղէմի և Եպուլուսի գաւառնե-
 րը կցորդելով կրկին հաստատեցաւ:

11 Նահանգն Շամ գարապուլուսի
 և Պաշալուղուին Ղիտաէի՝ Իշխանայ Իշ-
 խան (միրմիրան) Օսման փաշային վրայ
 կրկին հաստատեցաւ:

12 Նահանգն Եդեսիայու (Արհայու)
 Սուհամմէա փաշային վրայ՝ Հալէպու
 նահանգին հետ կցորդելով կրկին հաս-
 տատեցաւ:

13 Նահանգն Տիգրանակերտի (Տիգր
 պէրու)՝ Եւլ փաշային վրայ՝ Պաղտաս
 և Պարայ և Եհհիզուր նահանգները
 կցորդելով կրկին հաստատեցաւ:

14 Նահանգն Կարնայ (Երզնուի)
 Եսաա փաշային վրայ կրկին հաստատեցաւ:

15 Նահանգն Չըւարու՝ Իշխանայ Իշ-
 խան աձարացի Բհմէա փաշային վրայ՝
 Պարու նահանգը կցորդելով կրկին հաս-
 տատեցաւ:

16 Նահանգն Պարու և Կողմնապահու
 հուին բերդին Պարու՝ Իշխանայ Իշխան
 Բհմէա փաշային վրայ՝ Չըւարու նահան-
 գին կցորդելով կրկին հաստատեցաւ:

17 Նահանգն Գրապիզոնի Օսման
 փաշային վրայ՝ Ղանիկու Սուհարուիը
 և Կեօնէի գաւառը կցորդելով կրկին
 հաստատեցաւ:

18 Նահանգն Սանայ և Կողմնապահու

հունին բերդին Մանայ՝ Դստս փառչային վրայ՝ Տիարպէքիրու նահանգին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

19 Նահանգն Իաբելոնի (Պաղատուն) և Պասարայու՝ Բլի փառչային վրայ՝ Տիարպէքիրու նահանգին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

20 Նահանգն Շէրիզուր՝ Բլի փառչային վրայ՝ Տիարպէքիրու և Պաղատուն և Պասարայու նահանգներուն կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

21 Նահանգն Սուսուլի՝ Էշխանաց Էշխան Սայիտ փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

22 Նահանգն Եգիպտոսի :

23 Նահանգն արևմտեան Ղեզայի շին :

24 Նահանգն Կարկեղոնի (Թունուզի) և Երեք տարին մեկ անգամ հաստատուին ընէլ սուրբութիւն : այս տարի հաստատութեանը տարին չէ :

25 Նահանգն արևմտեան Դարապուլուսի, այս ևս Թունուզի պէս է :

26 Նահանգն Ղեզայիրու, և Էշխանունին ծովակարուէ՝ Խալի ընթաց փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

27 Գերեքի Լստակ Պեկէրպէկուլը՝ Բհմա փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

28 Թօփիճիպաշիութիւնը՝ Թահիբ փառչային վրայ՝ Բլայեայ գաւառը կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

29 Գերեքի մանսուրի Պեկէրպէկուլը՝ Սուհամմէա փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

30 Գաւառն Բեօստէնսիլու՝ Սալէճ փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

31 Գաւառն Դրհալայու՝ Սահմուտ համոն փառչային վրայ՝ Պոնսայու նահանգին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

32 Գաւառն Եանեայու՝ Բուսմէլի գաւառներուն կցորդելով՝ բարձրապատիւ Եպարքոսին վրայ մշտնջենաբար հաստատեցաւ :

33 Գաւառն Տելլինէի՝ Բուսմէլի նահանգին և Եանեայի գաւառին կցորդելով՝ բարձրապատիւ Եպարքոսին վրայ մշտնջենաբար հաստատեցաւ :

34 Գաւառն Իլլասանու՝ Բլի նամիգ փառչային վրայ՝ Իսկէնտէրիէ և Օնրի գաւառները կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

35 Գաւառն Իսկէնտէրիէի՝ Բլի նամիգ փառչային վրայ՝ Իլլասանու գաւառին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

36 Գաւառն Բլուսնեայու՝ Բուսմէլի նահանգին և Եանեայի և Տելլինէի գաւառներուն կցորդելով՝ բարձրապատիւ Եպարքոսին վրայ հաստատեցաւ :

37 Գաւառն Օնրիու՝ Բլի նամիգ փառչային վրայ՝ Իլլասան և Իսկէնտէրիէ գաւառներուն կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

38 Գաւառն Թեօսղոնիկի (Մեանիկու) և Պատլալայի մահապուլուէ կերպով՝ Էշխանաց Էշխան Սէփիէ փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

39 Գաւառն Տուբաքիսու՝ Բուսմէլի նահանգին և Եանեայի և Տելլինէի և Բլուսնեայի գաւառներուն կցորդելով՝ բարձրապատիւ Եպարքոսին վրայ հաստատեցաւ :

40 Գաւառն Փերդերիսու՝ Էշխանաց Էշխան Սահմուտ փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

41 Գաւառն Իւսկիլայի՝ Էշխանաց Էշխան սէյիտ Սուհամմէա փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

42 Գաւառն Իզլերնիզու՝ Էշխանաց Էշխան պոնսայի Օսման փառչային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

43 Գաւառն Բիլիսու որ ԿՊոնսայ՝ Սուհամմէա համոն փառչային վրայ՝ Պոսնայու նահանգին և Դրհալայու գաւառ

Է
Ին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

44 Գաւառն Ամէնարեի և Կողմնապահութիւն բերդին Պէլոզատու՝ Հիւսէին փաշայն վրայ՝ նոյն բերդին Կողմնապահ ըլլալու պայմանաւ՝ կրկին հաստատեցաւ :

45 Գաւառն Սիւսիսու և Նիկիսու լիւս՝ և Կողմնապահութիւն բերդին Սիւսիսու՝ նախկին Եպարքոս իրզէթ Սուհամէտ փաշայն վրայ՝ նոյն բերդին Կողմնապահութեան պայմանաւ՝ կրկին հաստատեցաւ :

46 Գաւառն Չիրմէն՝ Հիւսէյին փաշայն վրայ կրկին հաստատեցաւ :

47 Գաւառն Հանեայու և Կողմնապահութիւն բերդին Հանեայու :

48 Գաւառն Բէամուֆ և Կողմնապահութիւն բերդին Բէամուֆ :

49 Գաւառն Մէնթէշէի՝ նախկին Եպարքոս Սուհամէտ Էմին Բեուֆ փաշայն վրայ՝ Գարահիսար սահիպ գաւառը կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

50 Գաւառն Գարահիսար սահիպ՝ Բեուֆ փաշայն վրայ՝ Մէնթէշէ գաւառին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

51 Գաւառն Կեսարիայու՝ Էշխանացի Եշխան Օսման փաշայն վրայ կրկին հաստատեցաւ :

52 Գաւառն Բաշէհերու՝ Բելշ փաշայն վրայ՝ Գարամանու նահանգին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

53 Գաւառն Բաւարայու՝ Բելշ փաշայն վրայ՝ Գարամանու նահանգին և Բաշէհեր գաւառին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

54 Գաւառն Բանեայի թոփձի փաշայն վրայ կրկին հաստատեցաւ :

55 Գաւառն նոյն Եղէմի և Կապուլուսի՝ Բայուրուաս փաշայն վրայ՝ Սայուայու նահանգին կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

56 Գաւառն Կեօնեայի Օսման փաշայն վրայ՝ Դրասիզոնի նահանգին և

Պանիկու մուհարրութիւ կցորդելով՝ կրկին հաստատեցաւ :

57 Գաւառն Գարլէլի՝ Բուսէլի նահանգին և Բանեայի և Տէվլինէի և Բելլանեայի և Տուքարիսու գաւառներուն կցորդելով՝ բարձրապատիւ Եպարքոսին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

58 Գաւառն Պիղայու՝ Սալէս փաշայն վրայ՝ Պերմուի Տովին կողմնապահութեանը պայմանաւ՝ կրկին հաստատեցաւ :

ՕՐԻՆԱԿ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐԻՆ

Եւս մեր Բարայական շնորհումին տէֆտերներուն մէջը հրաման խնդրովս կերպով շնորհումները և հաստատութիւնները ՚ի գործ դրով և բարձրեայն ՚Ֆ ամենուն ալ յաջողութիւն շնորհէ՛, ամէն :

Փաշայի դրան պաշտօնատարները :

1 Սեղիքեհեստիւթը՝ սէյիտ Սուհամէտ նայիտ փերթիւ Էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

2 Բէիսութէ պաշտօնատարութիւն՝ սէյիտ Սուլէյման նէճիպ Էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

3 Չալուչպաշիւթիւթը՝ Եպարքոսին խափուքեհեստի՝ էյուպ Կաշիտ պէկ Էֆէնտիին շնորհեցաւ :

4 Ուլսարներու մուգաթաճիւթեր հեմ մեծ թէգքերէճիւթը՝ Բ. Տիւստ արիֆ Էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

5 Ուլսարներու գրագրութեանը հեմ փոքր թէգքերէճիւթը՝ Բ. Ը Բաիգ պէկ Էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

6 Մատենի մուգաթաճիութիւնը հետ Սէթուպիութիւնը Լճմէտ աթիֆ պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

7 Թէկընիֆաթիութիւնը Լճրայական դիւանին՝ Սուհամմէտ սայիտ պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

8 Պէկընիֆաթիութիւնը Լճրայական դիւանին՝ հաճի Սուհամմէտ սայիֆ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

9 Լճմէտիութիւնը Լճրայական դիւանին՝ Սուստաֆայ ըէշիտ պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

10 Քէհէտ պէկի Պարագրուիւնը Իպրահիմ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

11 Լճրուսական դիւանին Թէրճիմուսութիւնը Խալիլ Էսրափ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

12 Չալուշներու Պարագրուիւնը Էէկէն Իպրահիմ ազալ զատէ սայիտ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

13 Կէտիկըններուն Պարագրուիւնը Սուհամմէ գրագրներէն Նայիլ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

Լճրայական դիւանին Խոճա կեանները և Լճիկները և Նազըրները :

1 Սուաշն աստիճան Տէֆտերուութիւնը Լճն նէճիպ պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

2 Երրորդ աստիճան Տէֆտերուութիւնը Սուստաֆայ պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

3 Երրորդ աստիճան Տէֆտերուութիւնը Լճա պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

4 Նիշանճիութիւնը նախկին մարաֆ նազըն հաճի Սայիտ էֆէնտիին շնորհեցաւ :

5 Տէֆտեր Լճիկութիւնը Սէլիմ սուպէթ էֆէնտիին շնորհեցաւ :

6 Լճաֆի հիւսնայունի Նազըրուիւնը Թաճիբ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

7 Սուգաթաթի Նազըրուիւնը Լճաթիւլուսման Նաֆիզ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

8 Սուգաթաթի Խազնէին մարուֆներուն Նազըրուիւնը հաճի Իպրահիմ սայիպ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

9 Օսիսիբի Նազըրութիւնը գափուճի պաշէ հաճի Սէլի աղային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

10 Իճթիսայի Նազըրուիւնը Էմին Նամիզ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

11 Սէթ Րուշնանէճիութիւնը նախկին ճիզէ մուհասէպէճի Սուլէյման Փայրգ էֆէնտիին շնորհեցաւ :

12 Պաշ Սուհասէպէճիութիւնը Րէուֆ ժաշայի եղբայր Թաճիբ պէկ էֆէնտիին շնորհեցաւ :

13 Տարեմէյնի Սուհասէպէճիութիւնը քէամիլզատէ Սուստաֆայ նազնիֆ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

14 Տէֆտերի Նազըրուիւնը և Խարաճի Սուհասէպէճիութիւնը Սայիտ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

15 Լճրունի Թէրսանէին Լճիկութիւնը հաճի Լճն պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

16 Լճրունի Օարպիսանէին Նազըրութիւնը Լճն ընդա էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

17 Պատերազմական Սուհիմմաթի Նազըրութիւնը սէյիտ Սուհամմէտ Էմին էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

18 Թափիսանէի և Խուսնայարիսանէի Նազըրուիւնները հաճի էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ . և Փոխանորդութիւնը Լճիֆ պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

19 Սուսնայուր և Լճաթուրի պարութիւններուն Նազըրուիւնները Սուհամմէ

մէտ սայիտ մուհեպ էֆէնտիին վրայ կըր-
կին հաստատեցաւ :

20 Սուլթան իմնուլը՝ խափուճի
պաշէ Սալէհ պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին
հաստատեցաւ :

21 Բարփա իմնուլը՝ զախրէին՝ Սա
ղըրուէր կցորդելով խափուճի պաշէ հաճի
Սէլե աղային վրայ կրկին հաստատեցաւ :

22 Թագուլեմ վագայէին՝ Սաղըրուլը
Սէրքէի փայէ ունեցողներէն՝ սէյիտ
Սուհամէտ իսաա էֆէնտիին վրայ կըր-
կին հաստատեցաւ :

23 Սագայինէմնուլէ Պաշտօնատա-
րուլը՝ Թագուլեմ վագայէի Սաղըրուլը
կցորդելով վերջիշէլ սէյիտ Սուհամէտ
Իսաա էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

24 Բնասուլուի Սուհասէպէճիուլը
նախկին Սալէէ Թէրքէճիսի հաճի
Բայտի էֆէնտիին շնորհեցաւ :

25 Բարքի մանսուրէի Գրագրուլը
Օսման պէկ էֆէնտիին վրայ կրկին հաս-
տատեցաւ :

26 Բարքի խասայի Գրագրուլը՝ Սա
տի էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

27 Ստանբուլու ապրանքի կեօմրի-կի
Իմնուլը՝ մուլթալի իմնուլը
կցորդելով Սալէհ պէկ էֆէնտիին վրայ
կրկին հաստատեցաւ :

28 Իփէկի Սաղըրուլը՝ Իօմէր Լու-
ֆի էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

29 Բըրուսի Խասապարաշիուլը՝ Շա-
քիր էֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

30 Բըրուսի շինլամօց Սիւաիրուլը՝
Բայիւլ-Տալիմ էֆէնտիին վրայ կրկին
հաստատեցաւ :

31 Մէհմէտըն Սուլթանաճիուլը՝
իր խալէմէն հանելով՝ ամէտի խալֆանէ-
րէն Գուտաի էֆէնտիին շնորհեցաւ :

32 Մէվլուֆաթաճիուլը՝ Թափա-
նէին նախկին բուղնաէճի Իհալպ է-
ֆէնտիին շնորհեցաւ :

33 Սալէէ Թէրքէճիուլը՝ վէլե

փաշայ դասէ՝ Մէլեմ պէկ էֆէնտիին շն-
որհեցաւ :

34 Գալեօմնետըն Գրագրուլը՝ Տո-
վային դորաց առողջներու և հիւանդնե-
րու վերաբերել գործքերու արէկ նայե-
լու պայմանաւր՝ Սուստաֆայ րէշիտ է-
ֆէնտիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

35 Փոքր Բուղնաէճիուլը՝ անֆ-
տեր մէթուպաճիսի իմն էֆէնտիին շն-
որհեցաւ :

36 Փիտտի Սուլթանալէճիուլը՝
արբունահան դիւանին քէստար Քիլմի
էֆէնտիին շնորհեցաւ :

37 Իվգաֆի Սուլթանալէճիուլը՝
քեաթիպ էֆէնտի խալֆաներէն շիլ էմին
աղապատ իմն էֆէնտիին շնորհեցաւ :

38 Հարէմէյն Սուլթանալէճիուլը՝
գաորի էֆէնտի դասէ Սայիտ պէկ էֆէն-
տիին վրայ կրկին հաստատեցաւ :

39 Փիսկուրսի Սուլթանալէճիուլը՝
ամէտի խալֆաներէն սէյիտ Սուհամէտ
րիֆաթ էֆէնտիին շնորհեցաւ :

40 Մէրիի Սաղըրուլը՝ քեաթիպ է-
ֆէնտիին խալֆաներէն՝ Մերսաքերին դու-
ռը՝ Իրայ գրոյն ազգարարուէր վրայ կար
գեալ՝ Սայիտ պէկ էֆէնտիին շնորհեցաւ :

41 Մէճ խալէի Թէրքէճիուլը՝
մէթուպաճիին օսային մէջը Էրբորդ խալ-
ֆայ և սրբագրիչ՝ Խանսէլ էֆէնտիին շն-
որհեցաւ :

42 Փոքր խալէյի Թէրքէճիուլը՝
մէթուպաճիին խալֆաներէն խօճա դասէ
Իօմէր էֆէնտիին շնորհեցաւ :

43 Խասար Սուլթանալէճիուլը՝ քեա-
թիպ էֆէնտիին խալֆաներէն Թէվրի
անֆաերներու գործադատար իմն է-
ֆէնտիին շնորհեցաւ :

44 Պաշ Սուլթանալէճիուլը՝ ամէտի
խալֆաներէն Թէճայի էֆէնտիին վրայ
կրկին հաստատեցաւ :

45 Սալէանէի Սուլթանալէճիուլը՝ մէթ-
ուպաճիին խալֆաներէն Լիեահ էֆէն-
տիին Թուր՝ Սալիֆ պէկին շնորհեցաւ :

46 Ստամբուլի Սուլթանաթի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Շէրի Եֆէնտին շնորհեցաւ :

47 Պրուսիայի Սուլթանաթի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

48 Վրաստանի Սուլթանաթի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Պառն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

49 Բոսնիայի Սուլթանաթի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Սուլթան Եֆէնտին շնորհեցաւ :

50 Վրաստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

51 Իրանի թիւերուն Սուլթանաթի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

52 Թարսիստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

6 Ստամբուլի տարածական Սուլթանաթի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

7 Թարսիստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

8 Պարսիստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

9 Քիւրտիստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

10 Օսմանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

11 Արաբիստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

Երեսնամեակներուն դասին կը
ցորդ եղած անձինքը :

1 Տիւանի տարածական միւսն միւսն գրագիրներէն մեծն Սեյիտ Եֆէնտին շնորհեցաւ :

2 Իրանի տարածական միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

3 Իրանի տարածական գրագիրներէն մեծն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

4 Արաբիստանի տարածական միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

5 Արաբիստանի տարածական միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

6 Իրանի տարածական միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

Վշտակ :

1 Վրաստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

2 Սուլթանաթի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

3 Իրանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

4 Փոքր Իրանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

5 Պարսիստանի տարածական զիւանսն միւսն միւսն գրագիրներէն Միւսն Եֆէնտին շնորհեցաւ :

ժի էֆէնտի զատէ Մուսաֆայ բաշիտ էֆէնտին :

7 Արքունի տէֆտերևանէին խաղէմին գրագիրներէն Սերապէրի դուռը պաշ էօզլանաճիտութեան գործոյն մէջը եղօղ թուշտի էֆէնտին :

Այս Արքայական շնորհումներուն տակնը՝ վերոգրեալ անձինքներն ալ ընդունակութի, յարմարութի, հանձարեղութիւն և ճարտարութի ունենալներուն համար՝ Կոնճայութե աստիճանի հասան և ուրախացան :

Այս ապա մեծի Տերութեք աշխատուողներուն հետք՝ խաղէմներուն գրագիրներէն քանիմը անձինք, ինչպէս որ ստորութի էր, Գայմագամին և Ա եղերքէ էասինն առջևը Արքունական պարզեներ առնելով ուրախացան :

Ա երջապէս այս բարենշան օրը տալէն ծառաները մեկ մեկ կերպով ուրախանալով՝ բոլոր աշխարհիս բարեխնամ եղօղ Խնքնակալին համար աղօթք և օրհնութի ըրին և կրնեն :

Բարեփառ Խնքնակալը՝ Մէքքէին պաշտպան ըլլալը իրէն վերտառութի ունենալուն աղագաւ, այն տեղին և անոր բնակիչներուն միշտ պատիւ կրնէ: Աւտի հարեմէյի բնակիչներէն էտ դարձօղ հիւճճաճներուն հետ թագաւորեալ քաղաքս էկօղները՝ բարիներով կըլըցվին. և մեծամեծներուն տունը հիւր (միսաֆիր) տրովելով՝ պատիւ և յարգանք կընդունին. և եկած ատեննին Արքայական պարզեներ կըբաշխըվի. և երթալու ատեննին ճանապարհի ծախք և նաւերու վարձք կը տրովի. և նրսած ատենները երբեմն երբեմն պարզեներ կըբաժնըվի:

Այս ինչպէս սովորաբար կըլար, անորպէս ալ այս տարի թագաւորեալ քաղաքը էկօղ Մէքքէի բնակիչներուն զատապատ պարեանի պարզև տարու Արքայական հրաման եղաւ, և ամէնն ալ տէֆտեր ընելով՝ թեշիֆաթի կողմննէ ամէն մեկին իր սատիճանին կերպով պարզեներ բաժնըվեցաւ. և բոլորն ալ ուրախացան, և սրտի մտօք բարեբար և մեծազօր Խնքնակալին համար աղօթք և օրհնութիւն ըրին և կրնեն :

